

Podobenství o plevelu

S nebeským královstvím je to jako s člověkem, který nasej na svém poli dobré semeno. Ale když lidé spali, přišel jeho nepřítel, nasej do pšenice koukol a odešel (Mt 13,24-25).

29.07.2023

Vzpomínáš si na podobenství o pšenici a plevelu? Je to jedno z mála podobenství, které učedníkům vysvětluje sám Ježíš.

Říká: „Ten, kdo rozsévá dobré semeno, je Syn člověka, pole je svět. Dobré semeno jsou synové Království, plevel jsou synové toho Zlého. Nepřítel, který ho zasel, je ďábel. Žeň je skonání věku, ženci jsou andělé.“

Zdá se, že v podobenství jsou dvě odlišitelné skupiny. Na jedné straně je pšenice, což je dobré semeno. Sám Kristus se stává pšeničným chlebem, aby nás v eucharistii sjednotil. A druhá skupina je plevel. Rostlina, jejíž zrnka jsou jedovatá. Spontánně roste na osetých polích a obtížně se odstraňuje. Kvůli té jedovatosti používáme obvykle toto slovo ve výrazech typu zasadit plevel nebo zasít plevel.

Stejně jako mě, i tebe může upoutat skutečnost, že je třeba čekat až na konec světa, než se oddělí pšenice od plevele. Ale to, že Bůh dovoluje, aby rostly společně, je úžasné. Když

pomyslíme, že Bůh je láska, Bůh, který je všemocný, Bůh, který nás tolik miluje, nám říká, že nijak nezasáhne. Teď to neudělá. Ani zítra ani pozítří, ale až na konci. Stojí za to se zamyslet, proč je tato jeho vůle, kterou skrývá, taková? Především si myslím, že bere naši svobodu velmi vážně. Říká, že naše svoboda není na hraní, nežertuje se o ní.

V knize rozhovorů s Janem Pavlem II. „Překročit práh naděje“ pokládá papeži Vittorio Messori tuto otázku: „Jestliže víra nám říká, že Bůh je všemohoucí, proč tedy neodstranil a neodstraňuje utrpení ve světě, který On stvořil?“ A dodal, „Nemáme tu jistý druh Boží nemohoucnosti, nebo slovy našeho podobenství, proč dovoluje, aby to dobré rostlo spolu s tím toxickým?“ Papež při této příležitosti odpověděl kladně a řekl, že v určitém smyslu se dá říci, že před lidskou svobodou Bůh chce svou bezmocnost projevit. Tj. jakoby

si Bůh svázal ruce naší svobodou. A dodal papež, že Bůh platí za tento velký dar, který udělil člověku, jehož On stvořil ke svému obrazu a podobě. A tato papežova slova nám opět připomínají a staví nás do základního tématu tohoto rozjímání, abychom Boží dar přijali a dovolili, aby svobodně rostl. Tedy s takovou svobodou, kterou poznáváme u pšenice a plevele, jež vedle sebe žijí. Se svobodou, jež není neutrální, není to pouhá hra, ale je to opravdová svoboda, která nám nebude odňata, když ji zneužijeme nebo když ji vědomě či nevědomě použijeme k poškození druhých. Bůh nás bere vážně. Jakoby zpíval to, co Beatles v refrénu písně Let it be.

Nechej to tak, jak to je, ať každý koná, jak chce. Dovol, ať každý koná svobodně, podle své vůle, i když nekoná, jak by měl. Nechej, dovol, aby pšenice a plevel žily, rostly společně. Před tímto Božím postojem

ho z hloubi srdce prosím o trpělivost. Jak velkou trpělivost, můj Bože, máš! A jak málo trpělivý jsem někdy já.

Benedikt XVI. říkal, že jsme až moc netrpěliví, a tváří tvář zlu nebo když se nedaří bychom rádi řekli Bohu, aby zasáhl, aby něco udělal. Udělej něco, udělej něco. Ano, říkal papež, kolikrát bychom si přáli, aby se Bůh ve své síle projevil. Aby jednal tvrdě, zničil zlo a vytvořil lepší svět. Ale svět je vykoupen Boží trpělivostí a ničen netrpělivostí lidí. Tato Boží trpělivost, která dovede čekat, je obdivuhodná. Která čeká až do žní. Obdivuhodný Bůh, který se umí přizpůsobit. Který si sváže ruce zneužitou svobodou, který se poníží, který čeká až do konce. Bůh totiž vždy hraje na dlouhou trať. A vždy se na nás dívá z konce časů. Proto ho v sekvenci seslání Ducha svatého prosíme: „Viny z duší našich smaž a vyprahlá srdce svlaž, raněné rač vyhojit. Srovnej, co je zkřivené,

zahřej, co je studené, a nedej nám zabloudit.“ Protože bez působení Ducha svatého, bez této Boží trpělivosti by nebyli svatí Pavlové, Augustinové, ani svaté Edity Steinové. Ani ty, ani já, pravděpodobně. Proto je to sám svatý Augustin, kdo komentoval toto podobenství. Mnozí první jsou plevelem a později se stanou pšenicí a dodává, že když tito zlí by nebyli trpělivě trpěni, k této chvályhodné proměně by nedospěli.

Bůh si dává načas. Navíc Bůh je Pán času a dějin. A někdy se jeho vnímání času neshoduje s naším. Proto nás tento nadpřirozený pohled také vybízí, abychom se dívali na druhé a na svět trpělivě, pozitivně, s nadějí, plní života a milosrdenství. Neklesat na mysli, učit se žít s nedokonalostmi, chybami a slabostmi našimi i těch druhých. Zajisté se vše mění, ale Bůh ne.

Proto před lety papež František vysvětloval toto podobenství takto: „Máme tu dva způsoby, jak se chovat a prožívat tento příběh. Na jedné straně je pohled majitele, který vidí do dálky. Na druhé je to pohled služebníků, kteří vidí problém. Služebníci mají starost o pole bez plevelu. Pán se naopak stará o dobrou pšenici. Vybízí nás, abychom si osvojili jeho pohled, který si hledí dobré pšenice, o kterou se umí postarat i uprostřed špatných rostlin.“

Nespolupracuje dobře s Bohem ten, kdo se honí za stanovenými cíli a za chybami druhých, ale spíše ten, kdo si je vědom dobra, které v tichosti roste na poli církve a dějin a stará se o něj až do času zralosti.

A nakonec, když tak spolu rostly, nevím..., myslím, že plevel, když vidí pšenici, má se o co opřít. Vidí odlišný postoj u toho, s kým společně žije,

sdílí s ním tentýž život, potýká se se stejnými problémy, snaží se léčit stejné neduhy a účastní se stejných bitev.

A pšenice, když vidí plevel, posiluje ji to, je silnější. Má-li ho vedle sebe, nemůže usnout na vavřínech a nutí ji to, aby v boji pokračovala. Protože druhé velké ponaučení, které mi toto komentované podobenství kromě lásky ke svobodě přináší, je to, co už říkal Jób. Že život člověka na zemi je boj, je to vojna. Jestliže tento plevel a tato pšenice spolu ve světě žijí, je to proto, že nejprve žijí v nás, v našich srdcích.

Proto musíme kvůli plevelu na prvním místě bojovat proti této zásadě sporu, který si od prvotního hříchu s sebou neseme. Tak to i napsala jedna italská spisovatelka v jedné ze svých knih: „Srdce člověka bylo jako zem. Jedna polovina osvětlená sluncem a druhá ve stínu.“

Ani svatí neměli světlo všude. Žít znamená si toto uvědomovat, vědět to. Bojovat, aby světlo nebylo stínem poraženo a nezmizelo. V hloubi duše jsme totiž tajemstvím. Tajemství, které vyžaduje trpělivost a vytrvalost v boji se zlem, s našimi nedostatky a pády, s našimi neúspěchy. A svatost, na to nezapomeňme, spočívá právě v tomto boji. Den po dni se snažíme vylepšit svůj obraz, svou podobu, pro kterou jsme byli stvořeni, aniž bychom ji kdy úplně dosáhli. Nebo v pozitivním smyslu, znovu a znovu se o to pokoušíme. Život je proto vojna, je to boj. Tolikrát, kolikrát je to třeba. Aniž bychom se vzdávali. Znovu a znovu.

Svatý Josemaría nás povzbuzoval a říkal: „Směřuj stále kupředu, ať se děje, co se děje. Drž se za ruku Pána, vždyť víš, že Bůh žádné bitvy neprohrává. Když se od něho z nějakého důvodu vzdálíš, pokorně začni zase znovu, chovej se jako

kající marnotratný syn, každý den, dokonce 24 hodin denně. Smiř své kající srdce ve zpovědi, která je skutečným zázrakem Boží lásky. A Pán v této báječné svátosti očistí tvou duši a naplní tě radostí a silou, abys neumdléval ve svém úsilí a obracel se bez ustání k Bohu, i když ti vše bude připadat černé.“

Tento plevel je vše, co nás vzdaluje od povolání, od daru, který jsme dostali. A povolání hledat svatost uprostřed světa, nalézt Boha v každodenním životě nás vede k tomu, abychom pro duši, slovy svatého Josemaríi, šli až k samotným branám pekla. Ne dál, protože dále, říkal, se už Bůh nemůže milovat. Proto jsme povoláni se setkávat s Kristem v jeho světě, a to je ten náš. Nepřekvapí nás, když vody v prostředí, jež nás obklopuje, na jakémkoliv místě a v jakékoliv situaci, jsou toxické, zakalené a dokonce i velmi znečištěné. Sám Bůh

chce, aby pšenice rostla spolu s plevellem. Je to Bůh, kdo nás tam posílá a pověřuje nás úžasným povoláním, abychom se otevřeli a nebyli tak do sebe uzavřeni a neopevňovali se a vymezovali vůči druhým. Svatý Josemaría říkal: „Moje děti, horlivost pro duše nás musí vést k tomu, že nikoho nepovažujete za svého nepřítele. Mít srdce velké, všestranně chápající, katolické. Létat jako orli s křídly Boží lásky a neuzavírat se do klecí malicherných hádek a malicherných frakcí, které tak často brání činnosti těch, kdo chtějí pracovat pro Krista.“

Slova Pána v evangeliu svatého Marka: „Ve jménu mém budou vyhánět démony, budou mluvit novými jazyky, budou brát hady do ruky, a když vypijí něco smrtelně jedovatého, neuškodí jim to; na nemocné budou vkládat ruce, a uzdraví se.“ Tato slova vypráví o

zázracích, které chce Pán skrze nás rozdávat.

Moji pozornost upoutala slova „smrtelně jedovatý“. Smrtelně jedovatý je podobné toxickému prostředí, jako ten plevel. Budou brát hady do ruky, a když vypijí něco smrtelně jedovatého, neuškodí jim to. Proč? Protože mají právě toto povolání, proměnit plevel v dobrou pšenici. V Argentině, na jedné větší besedě, se ptali svatého Josemaríi: „Otče, co byste rád zanechal v srdcích všech svých dětí?“ Odpověděl takto: „Abyste všude zasévali pokoj a radost. Abyste o nikom nemluvili nepatřičně, abyste vycházeli s těmi, kdo mají jiné názory než vy. Abyste se k nikomu nechovali špatně. Abyste byli bratry všem lidem, rozsévali pokoj a radost, a abyste jim předali tento neklid projevů vděčnosti tak, jak jsi mi ho předal ty těmito svými slovy.“

Plaveme v moři, kde mnohdy převládá plevel. Ale děláme to ruku v ruce s těmi, kteří nemyslí jako my, a nabízíme jim veškerou svou pomoc, aby se dostali do nebe a stali se rozsévači dobré pšenice, tohoto pokoje a radosti.

Svatý Josemaría nám radil, abychom tvář v tvář tomuto plevelu rozlišovali mezi svatou nesmiřitelností k chybám a svatou shovívavostí k lidem, kteří jsou v omylu. Často nedělají věci záměrně nebo si toho nejsou vědomi... Často se naplňují tato slova Krista na kříži, když viděl „plevel“: Otče, odpusť jim, je tam plevel, vždyť nevědí, co činí. Proto nám svatý Josemaría říkal: „Nesmíme nikoho odmítat, protože máme dostatek duchovních, asketických i intelektuálních prostředků, které brání jakékoliv naší újmě.“ Nenechat se zkazit plevelem, bych řekl já. Boží dítě v Díle nesmí dovolit, aby ho prostředí

ovlivňovalo, ale musí být tím, kdo prostředí lidem kolem sebe vytváří. Naše prostředí, prostředí Ježíše, našeho Pána, který žil s hříšníky a stýkal se s nimi.

Přicházíme ke konci tohoto podobenství a po zápase a po obrovském respektu Pána k naší svobodě na samotný konec. Říká nám, že spravedlnost bude. Na konci bude spravedlnost.

Totíž ne vše je důležité, ne vše vyjde nastejno, ne vše je stejné. A podobenství končí takto: Syn člověka pošle své anděly, ti posbírají z jeho království každé pohoršení a ty, kdo dělají nepravosti, a uvrhnou je do ohnivé pece; tam bude pláč a skřípění zubů. Tehdy budou spravedliví v království svého Otce zářit jako slunce. A Kristus, Kristus všechno obnoví.

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
podobenstvi-o-plevelu/](https://opusdei.org/cs-cz/article/podobenstvi-o-plevelu/) (04.04.2025)